

VEN-АНАЛІЗ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ ПЕПТИЧНИХ ВИРАЗОК, ЩО ПРЕДСТАВЛЕНІ НА ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ РИНКУ УКРАЇНИ

Губар М.А., Бердник О.Г.

*Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна
ph-econom@nuph.edu.ua*

Застосування ефективних лікарських засобів при пептичних виразках шлунка та/або 12-палої кишки – ключовий елемент забезпечення належної якості життя пацієнтів, що мають дане захворювання. За офіційними даними захворюваність на пептичні виразки становить 1,88 на 10 тис населення, а відтак застосування ЛЗ для лікування даної хвороби є актуальним і необхідним.

Мета дослідження. Проведення формального VEN-аналізу лікарських засобів (ЛЗ), що застосовуються для лікування пептичних виразок і встановлення тенденцій щодо їх рекомендацій у різних нормативних документах.

Матеріали і методи. Був проведений формальний VEN-аналіз ЛЗ для лікування пептичних виразок, на базі якого були встановлені життєво необхідні препарати і ті, які не є необхідними. Формальний VEN-аналіз передбачає поділ ЛЗ на дві категорії: V- життєво необхідний засіб (vital) та N – не є життєво необхідним (non-essential). Задля досягнення мети дослідження аналізували наступні медико-технологічні документи (МТД): Державний формуляр ЛЗ України (ДФЛЗ); Національний перелік основних лікарських засобів України; Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної та третинної медичної допомоги «Перфоративна виразка шлунка та 12-палої кишки» (УКПМД); Британський національний формуляр (БНФ); Настанова Національного інституту здоров'я та медичної досконалості (NICE) «Менеджмент пептичної виразкової хвороби у дорослих».

Результати. До переліку досліджуваних ЛЗ потрапили представники різних фармакологічних груп:

- Блокатори H₂-рецепторів: ранітидин, фамотидин;
- Інгібітори протонної помпи: омепразол, пантопразол, лансопразол, рабепразол, езомепразол, декслансопразол;
- Плівкоутворюючі гастропротектори: сукральфат, вісмуту субцитрат, вісмуту субнітрат;
- Блокатори M-холінорецепторів: пірензепін.
- Та інші: альгінова кислота, ребаміпід.

Згідно з проведеним VEN-аналізом (таблиця) встановлено, що МНН омепразолу згадується у всіх обраних документах, а ранітидин – у всіх, окрім протоколу NICE. Пантопразол, лансопразол, рабепразол, езомепразол також вказувались у всіх перелічених документах, окрім Національного переліку основних лікарських засобів України. Всі МНН наведених засобів у МТД визначались як життєво необхідні. Фамотидин теж можна віднести до V-групи, проте він не включений до Національного переліку та NICE протоколу.

Сукральфат прописаний тільки у трьох МТД, а вісмуту субцитрат і альгінова кислота – у двох.

Декслансопразол, пірензепін, ребаміпід та вісмуту субнітрат не були згадані у жодному з МТД.

Таблиця

VEN-аналіз лікарських засобів для лікування пептичних виразок, що знижують кислотність та цитопротекторів, представлених на фармацевтичному ринку України

МНН	АТС-код	ДФ ЛЗ	Нац. перелік ЛЗ	УКП МД	БНФ	NICE протокол
Ранітидин	A02BA02	V	V	V	V	N
Фамотидин	A02BA03	V	N	V	V	N
Омепразол	A02BC01	V	V	V	V	V
Пантопразол	A02BC02	V	N	V	V	V
Лансопразол	A02BC03	V	N	V	V	V
Рабепразол	A02BC04	V	N	V	V	V
Езомепразол	A02BC05	V	N	V	V	V
Декслансопразол	A02BC06	N	N	N	N	N
Сукральфат	A02BX02	V	N	N	N	N
Пірензепін	A02BX03	N	N	N	N	N
Вісмуту субцитрат	A02BX05	V	N	N	N	N
Вісмуту субнітрат	A02BX62	N	N	N	N	N
Альгінова кислота	A02BX13	N	N	N	V	N
Ребаміпід	A02BX14	N	N	N	N	N

Попри результати формального VEN-аналізу в Україні зареєстровано 15 ТН ранітидину, 10 – фамотидину, 30 – омепразолу, 44 – пантопразолу, 6 – лансопразолу, 13 – рабепразолу, 22 – езомепразолу, 4 – декслансопразолу, 1 – сукральфату, 3 – пірензепіну, 8 – вісмуту субцитрату, 5 – вісмуту субнітрату, 6 – альгінової кислоти та 1 – ребаміпід.

Висновки:

1. Половина досліджуваних МНН (7 назв) зустрічаються майже в усіх згадуваних документах, всі вони можуть бути визначені як життєво необхідні за критеріями формального VEN-аналізу.
2. Чотири МНН не зазначаються у жодному медико-технологічному документі. Це такі ЛЗ як декслансопразол, пірензепін, вісмуту субнітрат та ребаміпід, і їх бажано не використовувати в клінічній практиці.
3. Досліджені МТД надають перевагу інгібіторам протонної помпи як препаратам вибору при лікуванні пептичних виразок, які представлені на українському фармацевтичному ринку широким асортиментом – 6 МНН (119 ТН на їх основі).